

2. jan. 1946

Prosím, aby z našej strany urýchlene bol pripravený návrh nariadenia o zriadení Vysokej školy lesníckej a poľnohospodárskej v Košiciach. Je nevyhnutné tiež urobiť približný rozpočet na školu. V prílohe k návrhu treba priložiť obsah košického ujednanania. Zostrojte návrh (predložte dekréty na podpis) na komisiu odborníkov, ktorá:

1. preskúma učebný plán školy a urobí definitívny návrh;

2. predloží návrhy na menovanie profesorov. MŠANO treba informovať o doterajšom stave prác na zriadení školy (provizórny učebný plán, dohovor s Košicami, osnova nariadenia SNR o zriadení školy atď.).

Poverte v odbore jedného pána, ktorý bude zodpovedný za urýchlené vykonanie administratívnych a legi(slatívnych) prác súvisiacich so zriadením VŠLP v Košiciach.

Povereník:
L. Novomeský

Po spomínanej porade o VŠPLI 17. XII. 1945 v Košiciach povereník školstva dal do pohybu potrebný mechanizmus, aby sa nová vysoká škola mohla otvoriť už v zimnom semestri šk. roku 1946-47. Už 19. I. poslal Zboru povereníkov rozsiahlu správu o zriadení VŠPLI, za ňou zrejme nasledoval návrh nariadenia SNR. (SNR vydala nariadenie 25. IV. 1946.) VŠPLI naozaj začala pôsobiť, hoci v provizórnych podmienkach, od októbra 1946. Mala iba prepožičané budovy, profesori a študenti nemali kde bývať. Za týchto podmienok Novomeský odmietal nový nátlak zakladať v Košiciach univerzitu (v odpovedi na žiadosť vedenia Strany slobody, ktorú dostal od Predsedníctva vlády a PZP 13. XI. 1946).

VŠPLI mala existenčné starosti i v r. 1947, ako to vidieť z listu Novomeského MNV v Košiciach (26. III.).

„S poľutovaním“ prijíma rozhodnutie MNV nedarovať stavenisko pre vysokoškolský internát. Pripomína doterajšie sľuby predstaviteľov mesta, uznáva finančnú tieseň, ale „rozhodne“ konštatuje, že vedenie mesta dosiaľ vysokú školu „náležitým spôsobom ani mravne ani hmotne nepodporilo“. A ďalej píše: „Vyhlasujem, že mám toho už dosť. Myslím toho nehorázneho boja s mestom a jeho príslušnými činiteľmi.“ Myšlienka internátu je jeho, forsíroval ju, stavbu presadil do dvojročnice. Ak mesto pozemok nezakúpi, „budem bojovať proti novostavbe internátu práve s takou húževnatosťou, ako som bojoval doteraz za túto stavbu“. Čaká deputáciu akademických funkcionárov z Košíc a bude sa rokovať aj o tom, „či by nebolo radné vypracovať návrh pre SNR, aby bolo zmenené sídlo VŠPLI vzhľadom na nehorázne ťažkosti... Ja osobne po toľkých trpkých skúsenostiach s mestom budem nútený túto myšlienku podporovať“. Dúfa, že ešte raz prerokujú celú situáciu.

31. III. 1947 písomne hľadá pomoc u povereníka vnútra M. Ferjenčíka. Informuje ho o porade s delegáciou profesorov VŠPLI a o celej situácii školy. Vypracúvajú sa zásady pre založenie druhej univerzity, lebo Bratislava už nie je schopná plniť náročné vedecké a výchovné úlohy. Lenže po skúsenostiach s košickým MNV nemá odvahu forsírovať novú školu v Košiciach. Nemôže žiadať od profesorov a študentov, aby sa ponevierali po meste bez primeraného príbytku. Ak nenastane obrat, PŠO preloží školy do iného mesta. Navrhuje konkrétne body, ku ktorým treba prinútiť MNV — sú to len jeho vlastné záväzky.

Novomeský celé mesiace márne urgoval aj menovanie profesorov na VŠPLI vo vláde. Škole hrozilo ďalšie nebezpečenstvo. Až po prosbe u predsedu vlády K. Gottwalda sa otázka vybavila v polovici apríla 1947.